

AFGØRELSER

RÅDETS AFGØRELSE (EU) 2018/1215

af 16. juli 2018

om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 148, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

under henvisning til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Medlemsstaterne og Unionen skal arbejde hen imod udviklingen af en samordnet strategi for beskæftigelse og særligt for fremme af en velkvalificeret, veluddannet og smidig arbejdsstyrke samt arbejdsmarkeder, der reagerer på økonomiske forandringer, med henblik på at nå de mål om fuld beskæftigelse og fremskridt på det sociale område, der er fastsat i artikel 3 i traktaten om Den Europæiske Union. Medlemsstaterne skal betragte beskæftigelsesfremme som et spørgsmål af fælles interesse og samordne deres indsats i den henseende i Rådet under hensyntagen til national praksis, for så vidt angår arbejdsmarkedets parter ansvar.
- (2) Unionen skal bekæmpe social udstødelse og forskelsbehandling og fremme social retfærdighed og beskyttelse samt ligestilling mellem kvinder og mænd. Ved fastlæggelsen og gennemførelsen af sine politikker og aktiviteter skal Unionen tage hensyn til de krav, der er knyttet til fremme af et højt beskæftigelsesniveau, sikring af passende social beskyttelse, bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse samt et højt niveau for uddannelse og erhvervsuddannelse.
- (3) I overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) har Unionen udarbejdet og gennemført politikinstrumenter til samordning af de finanspolitiske, makroøkonomiske og strukturelle politikker. Som led i disse instrumenter udgør nærværende retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker sammen med de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker, der er fastsat i Rådets henstilling (EU) 2015/1184 ⁽⁴⁾, de integrerede retningslinjer for gennemførelse af Europa 2020-strategien. Disse integrerede retningslinjer skal være retningsgivende for gennemførelsen af politikkerne både i medlemsstaterne og i Unionen, hvilket er udtryk for den indbyrdes afhængighed mellem medlemsstaterne imellem. Det således fremkomne sæt koordinerede nationale og europæiske politikker og reformer skal tilsammen udgøre en passende overordnet sammensætning af økonomiske og sociale politikker, hvilket bør afføde positive afsmittende virkninger.
- (4) Retningslinjerne for beskæftigelsespolitikkerne er forenelige med stabilitets- og vækstpakten, den nugældende EU-lovgivning og forskellige EU-initiativer, heriblandt Rådets henstilling af 22. april 2013 om oprettelsen af en ungdomsgaranti ⁽⁵⁾, Rådets henstilling af 15. februar 2016 om integration af langtidsløse på arbejdsmarkedet ⁽⁶⁾, Rådets henstilling af 19. december 2016 om opkvalificeringsforløb ⁽⁷⁾ og Rådets henstilling af 15. marts 2018 om en europæisk ramme for effektive lærlinguddannelser af høj kvalitet ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Udtalelse af 19.4.2018 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Udtalelse af 14.3.2018 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ Udtalelse af 3.5.2018 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽⁴⁾ Rådets henstilling (EU) 2015/1184 af 14. juli 2015 om overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Den Europæiske Unions økonomiske politikker (EUT L 192 af 18.7.2015, s. 27).

⁽⁵⁾ EUT C 120 af 26.4.2013, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT C 67 af 20.2.2016, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT C 484 af 24.12.2016, s. 1.

⁽⁸⁾ EUT C 153 af 2.5.2018, s. 1.

- (5) Under det europæiske semester samles de forskellige instrumenter i en overordnet ramme for integreret multilateralt tilsyn med økonomiske og budgetmæssige politikker samt beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkeds politikker og tager sigte på at nå Europa 2020-målene, herunder med hensyn til beskæftigelse, uddannelse og fattigdomsnedbringelse, som fastsat i Rådets afgørelse 2010/707/EU ⁽¹⁾. Samtidig med at de politiske mål om investeringsfremme, fortsatte strukturreformer og sikring af ansvarlige finanspolitikker er blevet fremmet, er det europæiske semester løbende blevet styrket og strømlinet siden 2015. Især er dets beskæftigelsesmæssige og sociale fokus blevet styrket, og dialogen med medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter og repræsentanter for civilsamfundet er blevet uddybet.
- (6) Unionens genopretning efter den økonomiske krise understøtter den positive udvikling på arbejdsmarkedet, men der er fortsat alvorlige udfordringer og skævheder med hensyn til økonomiske og sociale resultater både mellem og inden for medlemsstaterne. Krisen fremhævede den tætte indbyrdes afhængighed mellem medlemsstaternes økonomier og arbejdsmarkeder. Den vigtigste udfordring i dag er at sikre, at Unionen opnår en tilstand med smart, bæredygtig og inklusiv vækst samt jobskabelse. Dette kræver en koordineret, ambitiøs og effektiv politisk indsats både på EU-plan og nationalt plan i overensstemmelse med TEUF's og Unionens bestemmelser om økonomisk styring. Ved at kombinere foranstaltninger på udbuds- og efterspørgselsiden bør denne politiske indsats omfatte fremme af investeringer, et fornyet tilsagn om strukturreformer i en hensigtsmæssig rækkefølge, som øger produktiviteten, væksten, den sociale samhørighed og den økonomiske modstandsdygtighed over for chok og udøvelse af finanspolitisk ansvarlighed, samtidig med at deres beskæftigelsesmæssige og sociale konsekvenser tages i betragtning.
- (7) Arbejdsmarkedsreformer, herunder de nationale lønfastsættelsesmekanismer, bør følge national praksis for arbejdsmarkedsdialog og give tilstrækkelig mulighed for en bred anskuelse af samfundsøkonomiske aspekter, herunder forbedring af konkurrenceevnen, jobskabelse, politikker for livslang læring og uddannelse samt realindkomster.
- (8) Medlemsstaterne og Unionen bør også tage fat på de sociale konsekvenser af den økonomiske og finansielle krise og bestrebe sig på at opbygge et inkluderende samfund, hvor borgerne har mulighed for selv at foregribe og håndtere forandringer, og hvor de aktivt kan deltage i samfundet og økonomien, som det også er beskrevet i Kommissionens henstilling 2008/867/EF ⁽²⁾. Der bør tages fat på uligheder og forskelsbehandling. Der bør sikres adgang og muligheder for alle, og fattigdom og social udstødelse (også blandt børn) bør reduceres, navnlig ved at sikre velfungerende arbejdsmarkeder og sociale beskyttelsessystemer og ved at fjerne hindringer for uddannelse, erhvervsuddannelse og arbejdsmarkedsdeltagelse, herunder investeringer i førskoleundervisning og børnepasning. Potentialet hos personer med handicap til at bidrage til økonomisk vækst og social udvikling bør i højere grad udnyttes. I takt med at nye økonomiske modeller og forretningsmodeller vinder indpas på Unionens arbejdspladser, er også ansættelsesforholdene under forandring. Medlemsstaterne bør sikre, at ansættelsesforhold, der opstår som følge af nye arbejdsformer, bevarer og styrker Europas sociale model.
- (9) Den 17. november 2017 underskrev Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen en interinstitutionel proklamation om den europæiske søjle for sociale rettigheder ⁽³⁾ efter en omfattende og bred offentlig høring. Denne søjle hviler på 20 principper og rettigheder til støtte for velfungerende og retfærdige arbejdsmarkeder og velfærdssystemer. De er struktureret omkring tre kategorier: lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, rimelige arbejdsvilkår og social beskyttelse og inklusion. Søjlen fungerer som referenceramme for overvågning af medlemsstaternes resultater på beskæftigelsesområdet og det sociale område, for fremme af reformer på nationalt plan samt for at tjene som kompas i forbindelse med en fornyet konvergensproces i hele Europa. I betragtning af hvor relevante disse principper er for koordineringen af strukturpolitikkerne, er retningslinjerne for beskæftigelsespolitikker bragt i overensstemmelse med principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder.
- (10) Den europæiske søjle for sociale rettigheder er ledsaget af en resultattavle, der bør overvåge gennemførelsen og udviklingen af søjlen ved at følge tendenser og resultater i de forskellige medlemsstater og vurdere fremskridtene hen imod en opadgående socioøkonomisk konvergens. Denne analyse vil bidrage til det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker, hvor det er relevant.
- (11) De integrerede retningslinjer bør danne grundlag for landespecifikke henstillinger, som Rådet eventuelt måtte rette til medlemsstaterne. Medlemsstaterne bør fuldt ud gøre brug af Den Europæiske Socialfond og andre EU-fonde for at fremme beskæftigelse, social inklusion, opkvalificering af arbejdsstyrken, livslang læring og uddannelse og

⁽¹⁾ Rådets afgørelse 2010/707/EU af 21. oktober 2010 om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (EUT L 308 af 24.11.2010, s. 46).

⁽²⁾ Kommissionens henstilling 2008/867/EF af 3. oktober 2008 om aktiv integration af mennesker, der er udstødt fra arbejdsmarkedet (EUT L 307 af 18.11.2008, s. 11).

⁽³⁾ EUT C 428 af 13.12.2017, s. 10.

for at forbedre den offentlige forvaltning. Selv om de integrerede retningslinjer er rettet til medlemsstaterne og Unionen, bør de gennemføres i partnerskab med alle nationale, regionale og lokale myndigheder, og i tæt samarbejde med parlamenter, samt med arbejdsmarkedets parter og repræsentanter for civilsamfundet.

- (12) Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse bør overvåge, hvordan de relevante politikker gennemføres i lyset af retningslinjerne for beskæftigelsespolitikkerne i overensstemmelse med deres respektive traktatbaserede mandater. Disse udvalg og andre af Rådets forberedende organer, der er involveret i samordningen af de økonomiske og sociale politikker, bør arbejde tæt sammen. Den politiske dialog mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen bør opretholdes, navnlig hvad angår retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker.
- (13) Udvalget for Social Beskyttelse blev hørt —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker, som fastlagt i bilaget, vedtages herved. Disse retningslinjer udgør en del af de integrerede retningslinjer for Europa 2020.

Artikel 2

Medlemsstaterne skal tage hensyn til retningslinjerne i bilaget, når de fastlægger deres beskæftigelsespolitikker og reformprogrammer, som indberettes i overensstemmelse med artikel 148, stk. 3, i TEUF.

Artikel 3

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 16. juli 2018.

På Rådets vegne
J. BOGNER-STRAUSS
Formand

BILAG

Retningslinje 5: Skabe øget efterspørgsel efter arbejdskraft

Medlemsstaterne bør fremme skabelsen af job af høj kvalitet, herunder ved at mindske de hindringer for nyansættelse, som virksomhederne møder, ved at fremme ansvarligt entreprenørskab og reel selvstændig erhvervsvirksomhed samt navnlig ved at støtte oprettelsen af og væksten i små virksomheder og mikrovirksomheder. Medlemsstaterne bør aktivt fremme den sociale økonomi og støtte social innovation. Medlemsstaterne bør tilskynde til disse innovative arbejdsformer, der skaber jobmuligheder af høj kvalitet.

Skattebyrden bør flyttes fra arbejdskraftbeskatning til andre beskatningskilder, der er mindre skadelige for beskæftigelse og vækst, under hensyntagen til skattesystemets omfordelende virkning, samtidig med at der værnes om indtægterne til passende social beskyttelse og vækstfremmende udgifter.

Medlemsstaterne bør fremme gennemsigtige og forudsigelige lønfastsættelsesmekanismer i fuld respekt for arbejdsmarkedsparternes uafhængighed, således at lønningerne kan justeres i forhold til udviklingen i produktivitet, og der sikres rimelige lønninger, der giver en anstændig levestandard. Disse mekanismer bør tage hensyn til forskelle i færdighedsniveau og i økonomiske resultater i de forskellige regioner, sektorer og virksomheder. Medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter bør i fuld respekt for den nationale praksis sikre en passende mindsteløn under hensyntagen til den deraf følgende indvirkning på konkurrenceevne, jobskabelse og fattigdom blandt personer i arbejde.

Retningslinje 6: Styrke udbuddet af arbejdskraft og forbedre adgangen til beskæftigelse, færdigheder og kompetencer

På baggrund af den teknologiske, miljømæssige og demografiske udvikling bør medlemsstaterne fremme produktivitet og beskæftigelsesegnethed i samarbejde med arbejdsmarkedets parter gennem et passende udbud af relevant viden og relevante færdigheder og kompetencer gennem hele arbejdslivet alt efter de aktuelle og fremtidige behov på arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne bør foretage de nødvendige investeringer i såvel grunduddannelse som videreuddannelse og erhvervsuddannelse (livslang læring). De bør arbejde sammen med arbejdsmarkedets parter, uddannelsesudbydere, virksomheder og andre interessenter for at afhjælpe strukturelle svagheder i deres uddannelsessystemer med henblik på at kunne levere uddannelse og livslang læring, der er inkluderende og af høj kvalitet. De bør stræbe efter at sikre, at retten til uddannelse kan overføres ved erhvervsskift. Herved burde alle få mulighed for at kunne foregribe og bedre tilpasse sig arbejdsmarkedets behov og forvalte erhvervsskift på vellykket vis, hvilket styrker økonomiens generelle modstandsdygtighed over for chok.

Medlemsstaterne bør fremme lige muligheder for alle inden for uddannelse, herunder førskoleundervisning. De bør højne det generelle uddannelsesniveau, navnlig blandt de lavest kvalificerede og lærende fra ugunstigt stillede miljøer. De bør sikre læringsresultater af høj kvalitet, styrke grundlæggende færdigheder, nedbringe antallet af unge, der forlader skolen for tidligt, samt øge voksnes deltagelse i videreuddannelse. Medlemsstaterne bør styrke arbejdsbaseret læring i deres systemer for erhvervsuddannelse (herunder ved hjælp af effektive lærlinguddannelser af høj kvalitet), gøre de videregående uddannelser mere arbejdsmarkedsrelevante, forbedre færdighedsovervågning og -prognostisering, gøre færdighederne mere synlige og sammenlignelige og øge mulighederne for at få anerkendt og valideret færdigheder og kompetencer, der er erhvervet uden for det formelle uddannelsessystem. De bør opgradere og udvide udbuddet og udnyttelsen af fleksibel erhvervsrettet efter- og videreuddannelse. Medlemsstaterne bør også hjælpe lavtuddannede voksne til at opretholde eller udvikle deres langsigtede beskæftigelsesegnethed ved at øge adgangen til og udnyttelsen af læringsmuligheder af høj kvalitet gennem oprettelsen af opkvalificeringsforløb, herunder en vurdering af færdigheder, et tilbud om uddannelse, der matcher mulighederne på arbejdsmarkedet, samt validering og anerkendelse af de erhvervede færdigheder.

Arbejdsløshed og inaktivitet bør imødegås, herunder gennem effektiv, rettidig, koordineret og skræddersyet bistand i form af støtte til jobsøgning, uddannelse og omskoling. Samlede strategier, der omfatter en tilbundsående individuel vurdering senest efter 18 måneders arbejdsløshed, bør tilstræbes med henblik på at forebygge og væsentligt nedbringe langtidsløsheden og den strukturelle arbejdsløshed. Ungdomsarbejdsløsheden og problemet med unge, som hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, bør fortsat behandles gennem forebyggelse af skolefrafald og strukturel forbedring af overgangen fra skole til arbejdsliv, herunder gennem fuld gennemførelse af ungdomsgarantien ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EUT C 120 af 26.4.2013, s. 1.

Medlemsstaterne bør sigte mod at fjerne hindringer for og negative incitamenters til og skabe incitamenters til arbejdsmarkedsdeltagelse, navnlig for de personer, der befinder sig længst væk fra arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne bør støtte et arbejdsmiljø, der er tilpasset personer med handicap, herunder gennem målrettede finansielle støttetiltag og tjenester, som sætter personer med handicap i stand til at deltage på arbejdsmarkedet og i samfundet.

Medlemsstaterne bør sikre ligestilling mellem kønnene og øget arbejdsmarkedsdeltagelse blandt kvinder, herunder ved at sikre lige muligheder og karriereudvikling og fjerne hindringer for deltagelse. Løngabet mellem mænd og kvinder bør tackles, herunder ved at sikre lige løn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi. Forening af arbejds-, familie- og privatliv for både kvinder og mænd bør fremmes, navnlig gennem adgang til langtidspleje og økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet. Medlemsstaterne bør sikre, at forældre og andre med omsorgsforpligtelser gives mulighed for at benytte sig af passende familieorlovsordninger og fleksible arbejdsordninger med henblik på at forene arbejds-, familie- og privatliv, og bør fremme en afbalanceret udnyttelse af disse rettigheder mellem kvinder og mænd.

Retningslinje 7: Forbedre arbejdsmarkedernes funktion og effektiviteten af den sociale dialog

For at drage fordel af en dynamisk og produktiv arbejdsstyrke, nye arbejdsmønstre og forretningsmodeller bør medlemsstaterne arbejde sammen med arbejdsmarkedets parter om principperne om fleksibilitet og sikkerhed og samtidig sikre balance mellem rettigheder og forpligtelser. De bør mindske og forhindre segmentering på arbejdsmarkedet, bekæmpe sort arbejde og fremme overgangen til tidsubegrænsede ansættelsesforhold. Jobbeskyttelsesregler, arbejdsret og institutioner bør alle sikre både passende rammer for ansættelse og tilstrækkelig fleksibilitet til arbejdsgiverne, så de hurtigt kan tilpasse sig ændringer i den økonomiske kontekst, samtidig med at der opretholdes passende sikkerhedsforanstaltninger og et sundt, sikkert og veltilpasset arbejdsmiljø for arbejdstagerne. Ansættelsesforhold, der fører til usikre arbejdsvilkår, bør hindres, herunder ved at bekæmpe misbrug af atypiske kontrakter. Der bør sikres adgang til effektiv og upartisk tvistbilæggelse og ret til genoprejsning, herunder passende erstatning, i tilfælde af uberettiget afskedigelse.

Politikkerne bør sigte mod at forbedre og støtte deltagelse i og matchning på arbejdsmarkedet samt erhvervsskift. Medlemsstaterne bør effektivt aktivere og støtte personer, der kan deltage på arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne bør styrke effektiviteten af de aktive arbejdsmarkedspolitikker ved at øge deres målrettethed, rækkevidde, dækning og sammenkædning med indkomststøtte til de arbejdsløse, mens de søger arbejde, og med udgangspunkt i deres rettigheder og forpligtelser. Medlemsstaterne bør tilstræbe mere effektive og virkningsfulde offentlige arbejdsformidlinger ved at sikre rettidig og skræddersyet bistand til at støtte jobsøgende, understøtte efterspørgslen efter arbejdskraft og gennemføre resultatbaseret forvaltning.

Medlemsstaterne bør give de arbejdsløse passende arbejdsløshedsunderstøttelse af en rimelig varighed i overensstemmelse med deres bidrag og de nationale regler for støtteberettigelse. Disse ydelser bør ikke forhindre en hurtig tilbagevenden til arbejdsmarkedet og bør være ledsaget af aktive arbejdsmarkedspolitikker.

Mobiliteten blandt lærende og arbejdstagere bør fremmes ud fra en målsætning om at forbedre færdigheder, der øger beskæftigelsesegnetheden, og om fuldt ud at udnytte potentialet på det europæiske arbejdsmarked. Hindringer for mobilitet inden for almen uddannelse og erhvervsuddannelse, for overførsel af arbejdsmarkedspensioner og personlige pensioner og for anerkendelse af kvalifikationer bør fjernes. Medlemsstaterne bør træffe foranstaltninger til at sikre, at administrative procedurer ikke udgør en unødvendig hindring for, at en arbejdstager kan påbegynde et ansættelsesforhold i en anden medlemsstat. Medlemsstaterne bør desuden forhindre misbrug af de gældende regler og aktivt forholde sig til potentiel »hjerneflugt« fra visse regioner.

Medlemsstaterne bør med udgangspunkt i deres eksisterende nationale praksis og med henblik på at opnå en mere effektiv social dialog og bedre socioøkonomiske resultater sikre en rettidig og meningsfuld inddragelse af arbejdsmarkedets parter i udformningen og gennemførelsen af beskæftigelsesmæssige, sociale og, hvis det er relevant, økonomiske reformer og politikker, herunder gennem støtte til øget kapacitet hos arbejdsmarkedets parter. Arbejdsmarkedets parter bør tilskyndes til at forhandle og indgå kollektive overenskomster på områder, der er relevante for dem, i fuld respekt for deres uafhængighed og retten til kollektive skridt.

Hvor det er relevant, bør medlemsstaterne med udgangspunkt i deres eksisterende nationale praksis tage hensyn til erfaringerne med beskæftigelse og sociale spørgsmål hos de relevante civilsamfundsorganisationer.

Retningslinje 8: Fremme lige muligheder for alle, støtte social inklusion og bekæmpe fattigdom

Medlemsstaterne bør fremme rummelige arbejdsmarkeder, der er åbne for alle, ved at iværksætte effektive foranstaltninger til bekæmpelse af alle former for forskelsbehandling og fremme af lige muligheder for underrepræsenterede grupper på arbejdsmarkedet. De bør sikre ligebehandling med hensyn til beskæftigelse, social beskyttelse, uddannelse og adgang til varer og tjenesteydelser, uanset køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

Medlemsstaterne bør modernisere de sociale beskyttelsessystemer for at yde effektiv, bæredygtig og passende social beskyttelse igennem alle faser af en persons liv, idet social inklusion og opadgående social mobilitet fremmes, der gives incitamenter til at deltage på arbejdsmarkedet og tages fat på uligheder, herunder gennem udfornningen af deres skatte- og socialsikringssystemer. En supplerende af de universelle strategier med udvalgte strategier vil forbedre effektiviteten af de sociale beskyttelsessystemer. Moderniseringen af de sociale beskyttelsessystemer bør føre til bedre adgang, bæredygtighed, tilstrækkelighed og kvalitet.

Medlemsstaterne bør udarbejde og gennemføre forebyggende og integrerede strategier ved at kombinere de tre områder af aktiv inklusion: tilstrækkelig indkomststøtte, rummelige arbejdsmarkeder og adgang til kvalitetstjenester, som opfylder individuelle behov. De sociale beskyttelsessystemer bør sikre tilstrækkelige mindsteindkomstydelse for alle, som ikke har tilstrækkelige ressourcer, og fremme social inklusion ved at tilskynde mennesker til at deltage aktivt på arbejdsmarkedet og i samfundet.

Et udbud af tjenesteydelser af høj kvalitet, der er økonomisk overkommelige og tilgængelige, såsom førskoleundervisning og børnepasning, skolefritidsordning, uddannelse, bolig, sundhedsydelser og langtidspleje, er afgørende for at sikre lige muligheder, herunder for kvinder, børn og unge. Der bør lægges særlig vægt på at bekæmpe fattigdom og social udstødelse, herunder at nedbringe fattigdom blandt personer i arbejde og børnefattigdom. Medlemsstaterne bør sikre, at alle har adgang til grundlæggende tjenester. Medlemsstaterne bør sikre, at trængende og udsatte mennesker gives adgang til tilstrækkelige sociale boliger eller boligstøtte. Hjemløshed bør bekæmpes målrettet. Der bør tages hensyn til de særlige behov, som personer med handicap har.

Medlemsstaterne bør sikre rettidig adgang til forebyggende og helbredende sundhedspleje og langtidspleje til overkommelige priser og af god kvalitet, samtidig med at de sikrer bæredygtig drift på lang sigt.

I betragtning af den stigende levealder og de demografiske forandringer bør medlemsstaterne sikre pensionssystemernes tilstrækkelighed og bæredygtighed for arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende og samtidig sikre, at kvinder og mænd har lige muligheder for at optjene pensionsrettigheder, herunder gennem tillægsordninger, der sikrer en tilstrækkelig indkomst. Pensionsreformer bør understøttes af foranstaltninger til forlængelse af arbejdslivet, som f. eks. forhøjelse af den reelle pensionsalder, og bør udarbejdes inden for rammerne af strategier for aktiv aldring. Medlemsstaterne bør etablere en konstruktiv dialog med de relevante interessenter og muliggøre en passende indfasning af reformerne.
